

Bilag 2

SAMARBEJDSAFTALE

mellem

HVIDOVRE KOMMUNE

og

KØBENHAVNS KOMMUNE

Om stormflodssikring ved Kalveboderne

1. AFTALEN

Aftalen består udover nærværende aftale af følgende bilag:

Bilag 1: Projektbeskrivelse for etape 1

Bilag 2: Tidsplan for etape 1

Bilag 3: Fordelingsnøgle og budget for etape 1

1. BAGGRUND OG FORMÅL

1.1. Københavns Kommune og Hvidovre Kommune har en fælles interesse i at etablere en stormflodsikring ved Kalveboderne. Højvande fra Syd udgør ifølge flere analyser i kommunerne en stor aktuell sikkerhedsmæssig og økonomisk risiko. Et centralt led i sikring af aktiverne i begge kommuner er en foreslået dæmning eller port ved Kalveboderne.

1.2. Et tæt samarbejde mellem kommunerne, er en forudsætning for at sikre tværgående planlægningsmæssige hensyn og en samfundsøkonomisk optimering af investeringen.

1.3. Udviklingen af en sikring ved Kalveboderne forudsætter en konkretiseringsfase, der deles op i to etaper. Den første etape er en modningsproces, hvor der udarbejdes analyser og finansieringsplan (bilag 1) og en efterfølgende etape 2, med udarbejdelse af forslag til løsninger. Denne aftale regulerer rammerne for samarbejdet i etape 1 og 2.

1.4. Såfremt parterne efter afslutning af etape 2 beslutter at udbyde og projektere et fælles stormflodssikringsanlæg mod Kalveboderne, indgås særskilt aftale herom.

1.5. Denne aftale fastsætter de overordnede rammer for samarbejdet om udvikling af det fælles stormflodssikringsanlæg ved Kalveboderne samt de nærmere betingelser for samarbejdet om etape 1 og 2.

1.6. For begge kommuner gælder det, at aftalen indgås under forbehold af de respektive organisationers godkendelse af henholdsvis etape 1 og 2.

2. SAMARBEJDET

2.1. Implementeringen af parternes respektive stormflodssikringsplaner for Kalvebod Brygge, forudsætter et tæt indbyrdes samarbejde mellem kommunerne. Parterne er derfor enige om at samarbejde om udvikling (herunder tilvejebringelse af analyser), planlægning, udarbejdelse af forslag til løsninger, samt grundlaget for etablering, anlæg og efterfølgende drift- og vedligeholdelse af det omfattede fællesanlæg samt ekstern kommunikation jf. bilag 1.

2.2. Udviklingen- og evt. senere anlæg af en sikring ved Kalveboderne er en dynamisk proces, der bl.a. afhænger af løbende fremskrivninger af klimafaktoren, forbedrede teknologier, frednings- og miljøkrav, ændret lovgivning m.v. Hvis parterne på den baggrund beslutter at opgive, ændre eller nedlægge det fælles planlagte anlæg, er Parterne enige om loyalt at samarbejde om at finde alternative løsninger, der respekterer de hydrauliske sammenhænge på tværs af kommunegrænsen.

2.3. Parterne skal til stadighed drage omsorg for, at samarbejdet har den fornødne forankring i parternes respektive organisationer således, at det til stadighed er muligt at træffe de nødvendige beslutninger undervejs i samarbejdet.

2.4. Parterne er enige om hver især loyalt at arbejde for at sikre de forudsætninger, der er nødvendige for at kunne etablere en fælles sikring.

3. SAMARBEJDETS ORGANISERING

3.1. Under etape 1 nedsætter parterne en styregruppe, en chefgruppe og en arbejdsgruppe.

3.2. Styregruppen består af chefgruppen og repræsentanter fra et partnerskab mellem Real-dania og Miljø- og Fødevareministeriet, der har ydet støtte til projektet.

3.3. Styregruppen fastsætter selv sin forretningsorden og mødes efter behov dog forventes minimum 2 møder under etape 1. Styregruppen træffer beslutning om overordnede tværgående problemstillinger og problemstillinger af principiel karakter.

3.4. Chefgruppen består af chefer fra hver kommune. Chefgruppen sikrer målopfyldelse, styrer ressourcer (penge og arbejdstid) samt op- og nedprioriterer indsatser.

3.5. Chefgruppen fastsætter selv sin forretningsorden og mødes i minimum 1 gang månedligt under etape 1.

3.6. Styregruppen og chefgruppen betjenes af formandskabet for arbejdsgruppen.

3.7. Arbejdsgruppen består af medarbejdere fra hver kommune. Arbejdsgruppen betjenes af et formandskab, der består af en repræsentant fra hver kommune.

3.8. Arbejdsgruppen fastsætter selv sin forretningsorden og mødes efter behov.

3.9. Arbejdsgruppe er ansvarlig for at sikre planlægning, igangsættelse og fremdrift af de aktiviteter, der hører under etape 1.

3.10. Ved igangsætning af etape 2 revurderes samarbejdets organisering, idet der dog som minimum nedsættes en chefgruppe og en arbejdsgruppe.

3.11. Der tages beslutningsreferat af alle møder.

4. STANDSNING ELLER ÆNDRING AF PROCESSEN

4.1. Styregruppen kan ved enighed træffe beslutning om ændringer eller standsning af samarbejdet.

4.2. Parterne forpligter sig ved denne aftale til at gennemføre etape 1, men kan frit vælge at træde ud af samarbejdet efter etape 1. Såfremt en part ønsker at udtræde af samarbejdet efter etape 1 skal den udtrædende part give den anden part skriftlig besked om dette, senest ved afslutningen af etape 1.

4.3. Ved manglende enighed mellem parterne om eventuelle ekstra omkostninger, forbundet med gennemførelse- eller ændring i forudsætninger for projektets gennemførelse, har parterne hver især ret til at udtræde af aftalen.

4.4. Hvis en part ønsker at udtræde af aftalen, er parten forpligtet til at afholde de omkostninger, som parten allerede har givet tilsagn om at afholde.

5. OMKOSTNINGER OG FORDELINGSNØGLE

5.1. Parterne dækker hver især egne udgifter til samarbejdet.

5.2. Øvrige udgifter fordeles mellem parterne efter en fordelingsnøgle med budget, jf. bilag 3

5.3. Samarbejdsaftalen pålægger ikke parterne økonomiske forpligtelser i forbindelse med samarbejdet udover hvad der fremgår af punkt 5.

6. KOMMUNIKATION

6.1. Parterne er enige om løbende at informere hinanden om ethvert forhold, som skønnes at have betydning for realiseringen af aftalen. Herunder skal de loyalt udveksle information, data og dokumentation i det omfang, det er relevant for samarbejdet.

6.2. Der udarbejdes beslutningsreferat af alle møder mellem parterne, og alle beslutninger skal være skriftlige.

6.3. Parterne er enige om, så vidt muligt, at koordinere ekstern kommunikation.

7. MISLIGHOLDELSE

7.1. I tilfælde af en Parts misligholdelse af Aftalen kan de øvrige Parter udøve de misligholdelsesbeføjelser, som følger af dansk rets almindelige regler.

8. UOVERENSSTEMMELSER

8.1. Såfremt der opstår uenighed om Parternes forpligtelser efter Aftalen, skal Parterne forsøge at bilægge tvisten ved forhandling om nødvendigt ved at løfte tvisten højere op i organisationen.

8.2. Såfremt Parterne ikke kan opnå enighed om løsning af tvisten efter forhandlinger, skal tvisten afgøres ved voldgift.

9. **UNDERSKRIFTER**

[Sted og dato]

[Sted og dato]

Helle Moesgaard Adelborg
Borgmester
Hvidovre Kommune

Ninna Hedeager Olsen
Teknik- og miljøborgmester
Københavns Kommune

Bilag 1 til samarbejdsaftalen

"NÅR VANDET KOMMER" -

Modningsprojekt for stormflodssikring i Kalveboderne

PROJEKT BESKRIVELSE

**KØBENHAVNS KOMMUNE OG HVIDOVRE
KOMMUNE**

UDKAST AF 14. NOVEMBER 2019

(EDOC I KK/TMF: 2019 - 0241463 - 14)

Projektets titel	”Når vandet kommer” – Modningsprojekt for stormflodssikring i Kalveboderne
Opgavestiller	Hvidovre Kommunes direktion og Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltnings direktion.
Anledning	Projektet er et led i den videre indsats med sikring mod stormfloder fra syd, jf. Hvidovre Kommunes Risikostyringsplan og Københavns Kommunes stormflodsplan. Projektet har modtaget midler fra de to kommuner og partnerskabet ”Byerne og det stigende havvand” mellem Realdania og Miljø- og Fødevarerministeriet.
Formål	Projektet gennemføres overordnet for at beskytte aktiver beliggende i begge kommuner mod stormflod. Projektet skal skabe klarhed over en række forhold, der i dag vurderes af stor betydning for at der kan træffes beslutning om at udarbejde fysiske sikringsløsning. Projektet forløber i 2020.

Specifikt om formålet med opgaven efter denne projektbeskrivelse:

Der er tale om en konkretisering af kommunernes planer. Heri indgår en modning med analyser og bidragsmodeller før der besluttes videre skridt. De 6 spor i denne projektbeskrivelse indeholder indsatserne med modning af projektet.

Der skal med projektets interessenter skabes forståelse for at stormflodssikringen skal etableres og interessenterne skal forsikres i at de to kommuner kan gennemføre de videre tiltag planmæssigt. Projektet skal belyse hvilke veje kommunerne kan betrede for at få en løsning i hus. Der lægges op til at politikerne skal kunne vælge mellem forskellige løsningsmodeller især inden for finansiering og videre proces. Projektet indgår som **modningsprojekt** i følgende helhed:

Hovedindsats	År
Kommunernes Risikostyringsplaner og Københavns stormflodsplan. Udarbejdet og vedtaget af kommunerne	2015 - 2017
Konkretisering: Modningsprojekt	2020
Konkretisering: Udarbejdelse af konkrete forslag	Fastlægges efter modningsprojektet
Myndighedsbehandling	Fastlægges efter konkurrencen
Udbud og forprojektering	Fastlægges efter konkurrencen
Anlæg	Fastlægges efter forprojektering
Ibrugtagning	Fastlægges efter forprojektering

Karakteristika

Karakteristisk for modningsprojekt er:

At der indledes et samarbejde mellem kommuner af forskellige størrelse, der deler interesse i en stormflodssikring

At der skal udarbejdes bidragsmodeller for stormflodssikring i et større sammenhængende urbant område, hvor mange interesser er samlet – fra natur til rekreation til infrastruktur. Det forudsætter blandt andet en omfattende dialog, der sikrer forankring. En bidragsmodel tilsigtes at være klar før der tages yderligere skridt ved at udarbejde forslag til en løsning.

At der i denne tidlige fase vil blive beskrevet udfordringer, der sædvanligvis behandles senere i projekter om stormflodssikring, fx en sikrings forenelighed med Natura 2000.

Innovationspotentialiet

Innovationen vil blandt andet bestå i at se og bruge de sammenhænge, der er mellem indsatserne i projektet, og hele tiden have opmærksomhed på interessenternes forskellighed og forskellige opfattelser af truslen fra stormflod. Der skal samtidig skabes en fælles forståelse for udfordringen med stormfloder. Inddragelsen skal bidrage til en kvalitets sikring og gerne en kvalitetsforbedring af projektet. De to kommuner skal lære interessenterne at kende og interessenter skal kende til udfordringerne og kommunernes indsatser. Inddragelsen skal hele tiden have for øje, at en del af interessenterne en dag kan komme til at bidrage til sikringen.

Dernæst skal der arbejdes med forslag til bidragsmodeller mellem de to kommuner. Det er en indsats der udføres tidligt på vejen mod en stormflodssikring. Bidragsmodeller bliver i nogle projekter om stormflodssikring behandlet sent, fx først når der er tegnet fysiske løsninger. Den sene behandling af bidragsmodeller kan virke som en stopklods, fordi det ikke er gjort klart fra starten, at der en dag kommer en udgift der skal deles. Det henstår i det uvisse, hvordan der skal deles. Derfor skal der tidligt arbejdes med forslag til bidragsmodeller, så forventningerne til hvilke grupper af interessenter, der bærer udgifterne er afstemt i hovedtræk på politisk niveau. I et projekt mellem to kommuner vurderes det, at det er ekstra vigtigt med en tidlig afklaring, før der anvendes midler på at udarbejde konkrete forslag.

Endelig skal der arbejdes tidligt med sikringens forenelighed med fx Natura 2000. Både bidragsmodeller og Natura 2000 er forhold, der erfaringsmæssigt er store emner ved forslag til stormflodssikring. Modningsprojektet tager fat om disse emner på et tidligt stadie.

Projektet skal også se på mulighederne for merværdi. Både merværdi og mulige samordningspotentialer vil spille ind i projektets omverdensinddragelse. Innovationen kan fx bestå af, at der arbejdes med afhængighederne mellem interessentinddragelsen, merværdi, samordning og bidragsmodel og løfte disse afhængigheder til en styrke. Det indebærer også at inddragelsen i

modningsprojektet ikke skal være en isoleret begivenhed, men forløbet skal lægge grundstenen til en mere varig inddragelse over årene, der opleves som en kontinuerlig proces frem til ibrugtagning af en sikring.

Mål og succeskriterier *Se vedlagte "Spør og indsatser" dateret 7.11.19*

Interessenter Kommunerne har udarbejdet en interessentscreening.

Projektets organisering, bemanning og ressourcforbrug *Styregruppe*

Der etableres en *styregruppe* mellem partnerskabet og de to kommuner bestående af chefgruppen i Hvidovre Kommune og Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning.

Partnerskabet er repræsenteret ved:

Kystdirektoratet, kystteknisk chef Per Sørensen

Realdania, projektchef Mikkel Suell Henriques

Direktionsgruppe

Hvidovre Kommune, direktør Gert Stephan Nelth

Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning, direktør Michel Schilling

Chefgruppe

Hvidovre Kommune, centerchef Anja W. Dalberg

Hvidovre Kommune, leder af miljøafdelingen Charlotte Frische Münter

Københavns Kommune, enhedschef, Charlotte Korsgaard

Projektledeelse

Hvidovre Kommune, specialkonsulent Morten Beha Pedersen

Københavns Kommune, chefkonsulent Anders Edstrand

Arbejdsgruppe

Hvidovre Kommune: Specialkonsulent Morten Beha Pedersen

Københavns Kommune:

Chefkonsulent Anders Edstrand,

Akademisk medarbejder Stine Maj Krigslund,

Jurist Sara Winding

Ressourceforum

Arbejdsgruppen har adgang til at trække på relevante fagpersoner i begge kommuner i et *ressourceforum*.

I begge kommuner skal der i projektet sikres kompetencer inden for projektlejelse, udbudsjura, en række emner under stormflodssikring bl.a. lov om kystbeskyttelse, miljøjura, biologi, samfundsøkonomi m.v.

Udgifter

De angivne udgifter i alt kr. 3 mio. ovenfor til eksterne udgifter er projektets økonomiske ramme. Københavns Kommune planlægger at udføre konkretisering med modning angående sikring langs Amagers østkyst og Københavns Kommune kan i den forbindelse lade analyser blive udbudt sammen med nedenstående. Hvis København gør dette anses det for et tilkøb, som København betaler for. Finansiering af udgifterne er beskrevet i et bilag til samarbejdsaftalen mellem de to kommuner.

Årsværk

I budgetoverslaget er udelukkende de anslåede udgifter til indkøb af ekstern bistand. De to kommuner afsætter derudover ca. 2,5 årsværk i 2020. jf. som beskrevet i et bilag til samarbejdsaftalen mellem de to kommuner.

Risici/muligheder

Projektet har ambitioner på en række områder. En af dem er at levere forslag til bidragsmodeller. Det vil være første gang, at der opstilles forslag til bidragsmodeller til stormflodssikring i et større urbant område og lovgivningen samt praksis giver ikke klar svare på, hvordan en model skal udformes. En proces med skabelse af forslag til bidragsmodeller forudsætter en god inddragelsesproces. Der skal arbejdes grundigt med inddragelsesprocessen ved brug af erfaringer fra kommunernes tidligere projekter og ved at møde nye tilgange til inddragelse med åbent sind.

Andre projekter /opgaver

Der vil i det videre arbejde med interessentanalyse søgt identificeret indsatser under interessenterne, der skønnes at have snitflader til projektet eller betydning for projektets gennemførelse, fx Vejdirektoratets undersøgelse om eventuel udvidelse af Kalvebod motorvejsbro.

Projekter med anden betydning og / eller viden er eksempelvis større infrastrukturaktørers mulige sikringstiltag (ex. Sund og Bælt og Metroselskabet).

Projekter med viden: Københavns Kommunes portanalyse i Kronløbet der afsluttes december 2019, analyse af port ved Nakskov, Realdanias initiativer på stormflodssikring og partnerskabet "Byerne og det stigende havvand" mellem

Realdania og Miljø- og Fødevarerministeriet, herunder tilknyttet forskning og 6 andre projekter under partnerskabet, der har modtaget støtte.

Tidsplan

Udkast til tidsplan er arbejdet og udgør bilag til projektbeskrivelsen.

Politisk behandling

Modningsprojektet har modtaget midler i kraft af aftale om Københavns Kommunes budget for 2020, og i kraft af Hvidovre Kommunes aftale om budget for 2020. Midler dækker sammen med støtte fra partnerskabet budgettet på 3 mio. kr. Kommunerne har udarbejdet udkast til en samarbejdsaftale, der forelægges det politiske niveau i begge kommuner primo 2020.

Økonomi

Værdien af de samlede indkøb af konsulentydelse er vurderet til at udgøre 3 mio. kr. Dertil kommer forbrug af timer blandt medarbejdere i begge kommuner, der er anslået til i alt at udgøre 2,5 årsværk i 2020.

Kommunikation

Indgår i spor 3 i "Spor og indsatser".

Opfølgning

Der afholdes ugentlige møder i arbejdsgruppe, der månedligt rapportere til chefgruppen med reference til styregruppen og direktionerne efter nærmere aftale.

Bilag

"Spor og indsatser" dateret 7.11.19
Tidsplan

Projektbeskrivelsen er udarbejdet af

Arbejdsgruppen

”Når Vandet Kommer” Modningsprojekt for stormflodssikring

Spør med indsatser, SAMLET UDKAST AF 7.11.19. TMF eDoc nr. 2019-0241463-36

SPOR 1: Bidragsmodel

Formål: Udarbejde 2-4 alternative forslag til bidragsmodeller, der kan bruges i urban sammenhæng

Succeskriterier: Hvidovre og København vedtager en model, der afvejer væsentlige samfundsmæssige hensyn og opleves som fair, gennemskuelige og let anvendelige

Indsatser	Produkt	Afhængigheder	Ansvarlig	Ekstern inddragelse
Der udarbejdes en beskrivelse af lovgivningsmæssige rammer og barrierer for bidragsfordelingen.	Notat		Sara	
Der udarbejdes en oversigt over hvilke fordele henholdsvis Staten, Kommunen og berørte ejendomsjerne forventes at opnå ved en stormflodssikring.	Notat		Sara/Anders	Beregning af samfundøkonomi
Der udarbejdes til baggrund en kort beskrivelse af relevante modeller fra andre kommuner og øvrige forslag til modeller fra kommuner og andre aktører på området.	Notat		Sara/Anders	Andre kommuner
Der udarbejdes forslag til 2-4 alternative modeller, der foreløbigt har følgende overskrifter: 1. Alle grundejere betaler lige meget 2. Kommuner og infrastrukturselskaberne (som er ejet af staten og kommunerne) betaler i et fordelingstal 3. Grundejerne, kommunen og infrastrukturselskaberne betaler sammen i et fordelingstal 4. Forslag til Lovændring Der gøres rede for fordele og ulemper ved forslagene i forhold til de oplyste succeskriterier. Potentiel merværdi og fremtidig organisation inddrages beregningerne, hvis det er relevant.	Notat	Spør 2: Merværdi og samordning	Sara/Anders	Ekstern juridisk og modelteknisk kvalitetssikring

Der udarbejdes en ekstern beregning af de økonomiske konsekvenser af de respektive forslag		Beregning af samfundsøkonomi	Anders/Sara	Beregning af samfundsøkonomi
Modellerne drøftes hver især med væsentlige bidragsydere (infrastrukturselskaber, grundejeren.dk m.fl.)	"Forståelsespapir" mellem Kommunerne og de tunge bidragsydere	Spør 3: Forankring blandt interessenter	Sara/Anders	Væsentlige bidragsydere/kommunikation
Modellerne drøftes med Kystdirektoratet.	Oplæg til drøftelse		Sara/Anders	Kystdirektoratet
Der udarbejdes et oplæg til drøftelse i organisationerne med beskrivelse af de undersøgte bidragsmodeller. Fordele, ulemper, konsekvenser og risici beskrives for hver model. Input fra væsentlige bidragsydere oplystes i forhold til de enkelte modeller.	Katalog	Spør 3: Forankring blandt interessenter	Sara/Anders	Proces og kvalitetssikring

SPOR 2: Samfundøkonomi

Formål: At få belyst det for byerne mest optimale sikringsniveau

Succeskriterier: At beregningen af samfundøkonomien er afsluttet og indgår i beslutningsgrundlaget for bidragsmodellerne

Indsats	Produkt	Afhængigheder	Ansvarlig	Ekstern rådgivning
Kortlægning af oversvømmelses risiko inkl. <i>Ullerupdigets effekt og en konsekvensberegning af en forlængelse af Ullerupdiget.</i> Der anvendes højvandsstatistik, der inddrager viden om observerede hændelser 1000 år tilbage i tiden. Beregning af udvikling i økonomisk risiko	Rapport	Spor 1: Bidragsmodel	Anders/Morten	Ekstern konsulent
Beregning af skadesomkostninger, herunder udgifter til genopbygning og klimabelastning ved genopbygning efter skader af afledte tab som ikke tidligere er medtaget fx jordforurening, tryghed, miljømæssige konsekvenser, øget digitalisering, kulturhistoriske værdier grundvandtigninger, tab af havudsigt m.v.	Rapport	Spor 1: Bidragsmodel	Anders/Morten	Ekstern konsulent
Overordnet beskrivelse af hvordan, der på sigt skal etableres sikringer andre steder end sikring i Kalveboderne for at Hvidovre og Københavns kommuner samlet set kan være beskyttet mod stormfloder fra syd til det optimale sikringsniveau.	Rapport	Spor 1: Bidragsmodel	Anders/Morten	Ekstern konsulent
Beregning af samfundøkonomisk mest attraktive sikringsniveau, der medtager værdisættelse af afledte tab af en stormflod såvel som sikring af vital infrastruktur, der kan have ønsker til sikringsniveau, der er højere end hvad der følger af den samfundøkonomi der hidtil er beregnet (1000 års sikring). Det optimale sikringsniveau for central infrastruktur identificeres. Det for byerne optimale sikringsniveau beskrives.	Rapport	Spor 1: Bidragsmodel	Anders/Morten	Ekstern konsulent
Prisoverslag til sikring med udgangspunkt i prisoverslag i COWI-rapport fra 2017.	Rapport	Spor 1: Bidragsmodel	Anders/Morten	Ekstern konsulent
Der beregnes tabs fordeling på interessenter over en periode, fx svarende til formodet levetid af en sikring.	Rapport	Spor 1: Bidragsmodel	Anders/Morten	Ekstern konsulent
Der peges på samspil mellem samfundøkonomiens resultater og bidragsmodeller, herunder redegøres for virkningen af skatteforvridningseffekt som følge af de foreslåede bidragsmodeller.	Rapport			

SPOR 3: Interessenter, merværdi og samordning

Formål

- 1) Skabe fælles forståelse blandt interessenter for udfordringen (stormflod fra syd) og de væsentligste problemstillinger.
- 2) Skabe dialog blandt en gruppe af centrale interessenter om principper for eller løsningsforslag til en bidragsmodel, der forelægges politisk kommunerne.
- 3) Merværdi. Der identificeres forhold fx blandt interessenter, der skaber mulighed for at indlægge elementer i løsningen, der under et senere arbejde med konkrete forslag foldes yderligere ud. Det kan være byrumsmæssige, trafikale, rekreative, men også oplevelsesmæssige (lærings) installationer.
- 4) Samordning. Der beskrives hvilke projekter i projektets geografi, der kan eller skal ske samordning med og det afklares hvordan evt. samordning kan ske (fx i analysedelen og/eller i konkurrence delen). Eksempler er Vejdirektoratets undersøgelse i 2019 – 20 af mulig udvidelse af motorvejsbroen over Kalveboderne.

Succeskriterier: At der med sporet skabes et bidrag til at kvalitetssikre modningsprojektet ved at:

- 1) Skabe forståelse blandt interessenter for udfordringen (stormflod fra syd) og problemstillinger i den forbindelse
- 2) Der er afsøgt muligheder for merværdiskabelse og samordning.

Indsatser

Produkt

Afhængigheder

Ansvarlig

Ekstern rådgivning

At en interressentanalyse kvalificeres	Kvalificeret interressentanalyse	Spør 1: Bidragsmodel	Til kvalificering af kommunernes interressentanalyse behøves konsulent
Der udarbejdes strategi for interressentinddragelse og iværksættes konkrete inddragelsesaktiviteter, der afsluttes i 2020	Strategipapir	Spør 1: Bidragsmodel	Konsulent.
Der udarbejdes en plan for yderligere dialog i etaperne efter modningsprojektet. Planen skal tjene til forankring af interressentinddragelsen i arbejdet med konkrete forslag, projektering, myndighedsfasen, anlæg og ibrugtagning.	Plan for dialog	Spør 1: Bidragsmodel	Konsulent

<p>Der afsøges kendte projektvejlejer for det geografiske område, som kan blive berørt af eller have relation til stormflodssikringen.</p>	<p>Der udarbejdes et katalog over mulig merværdi og samordning.</p>	<p>Spor 5: Teknik, miljø og marine forhold.</p>		<p>Konsulent</p>
<p>Ud fra afsøgningen og interessentanalysen designes en proces med inddragelse af relevante interessenter i afsøgning af potentielle merværdiskabende elementer, der kan tænkes at indgå i en stormflodssikring. Relevante interessenter tilgås med tilbud om at deltage i en tidlig afsøgning af mulig merværdi og samordning.</p>	<p>Der udarbejdes et katalog over mulig merværdi og samordning.</p>	<p>Spor 5: Teknik, miljø og marine forhold.</p>		<p>Konsulent</p>

SPOR 4: Myndighedsbehandling

Formål: At skabe overblik over nødvendige tilladelser myndighedsbehandling og afhængigheder med anden planlægning

Succeskriterier: Roadmap for myndighedsbehandling

Indsatser	Produkt	Afhængigheder	Ansvarlig	Ekstern rådgivning
Identificere nødvendige myndighedsspor i forbindelse med stormflodsikring	Indspil til Roadmap	Miljøspor Bidragsmodel	Sara	
Identificere særlige udfordringer i forbindelse med myndighedstilladelser	Indspil til Roadmap	Miljøspor Bidragsmodel	Sara	
Udarbejdelse af Roadmap for den samlede myndighedsbehandling med fokus på, hvad der med fordel kan igangsættes i de indledende faser	Roadmap	Miljøspor Bidragsmodel	Sara	

SPOR 5: Tekniske, miljømæssige og marine forhold

Formål: Identificere mulige løsningsprincipper (evt. katalogformat) og placeringer af en løsning i Kalveboderne, som inkluderer en forundersøgelse til en miljømæssig konsekvensvurdering, og potentielt fremmer Natura 2000 udpegningsgrundlaget i Kalveboderne.

Succeskriterier: At indkredse mulige placeringer for stormflodssikringer i Kalveboderne, der bedst kan spille sammen med de reguleringer, der er gældende i området, og som agerer forundersøgelse til en miljømæssig konsekvensvurdering, og optimalt set bidrager til styrkelse af Natura 2000 udpegningsgrundlaget.

Indsatser	Produkt	Afhængigheder	Ansvarlig	Ekstern rådgiver
Beskrivelse af nuværende forhold i området (miljø og marine forhold, strøm- og sedimentationsforhold, vandgennemstrømning, fiskerierinteresser, fuglebeskyttelsesinteresser, fredninger, kabler og ledninger, Natura 2000 (herunder muligheder for at styrke udpegningsgrundlaget og andre naturværdier), marinarkæologi, vanddybder og bredder, plantægning og byudvikling mv.)	Skabe forudsætningsgrundlag for andre indsatser i spor 5.			Ekstern rådgiver
Beskrivelse af nuværende og forventede ændringer i besejlingsforhold i Københavns Havn, Kalveboderne og ved Hvidovre (på baggrund af eksisterende viden)	Skabe forudsætningsgrundlag for andre indsatser i spor 5.	Spor 3: Interessenter, merværdi og samordning		Ekstern rådgiver
Kortlægning af geologiske bundforhold og andre marine forhold af relevans for valg af sikring og lokalitet	Kortlægning af bundforhold og marine forhold + Indskrænkning af mulige løsningstypologier			Ekstern rådgiver
Vurdere miljømæssige og marine forhold i lyset af ventede klimaforandringer, og om nogle forhold potentielt ændres i beskyttelsesområdet	Overblik over potentielle fremtidige ændringer i miljømæssige og marine rammebetingelser, samt potentielle ændringer i Natura 2000 udpegningsgrundlaget.			Ekstern rådgiver

<p>Vurdering af optimalt lukkeniveau</p>	<p>Grundlag for valg af løsningstypologi</p>	<p>Spor 3: Interessenter, merværdi og samordning (interessenter kan ændre rammesætninger for en løsning, f.eks. sikringsniveau (Metro))</p> <p>Spor 2: Samfundøkonomisk mest attraktive sikringsniveau</p>	<p>Ekstern rådgiver</p>
<p>Sammenfatning af ovenstående status, rammer og potentialer som grundlag for belysning af løsningsmuligheder</p> <p>Belysning af forskellige løsninger (port, dæmning, etc.).</p> <p>Herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karakteristika og tekniske foranstaltninger (drift og pålidelighed, konstruktion, maksimal bredde mv.) - Muligheder og begrænsninger - Muligheder for inkorporering af merværdi/multifunktionalitet - Flexibilitet i løsningerne (adaptiv planlægning) herunder forhold til en eventuel fremtidig permanent lukning - Positive/negative konsekvenser for natur - Anlægs- og driftsøkonomi - Fordele og ulemper 	<p>Redegørelse for status, rammer og potentialer som grundlag for løsningsmuligheder</p> <p>Overblik over mulige løsningstypologier/principper og mulige placeringer samt konsekvenser og potentialer på screeningsniveau.</p>	<p>Spor 3: Interessenter, merværdi og samordning (belysning af løsningstypologier bør måske indtænke muligheder for merværdi fra start)?</p> <p>Bidraget til Spor 2 vedrørende samfundøkonomi</p>	<p>Ekstern rådgiver</p>
<p>For de realiserbare tekniske løsninger identificeres/beskrives strøm- og sedimentationsforhold, afledte miljøkonsekvenser, herunder Natura 2000 udpegningsgrundlag, vandkvalitet mv. samt beskrivelse af hvordan løsningerne potentielt kan påvirke disse forhold og vandkvaliteten i området</p>	<p>Overblik over strøm- og sedimentationsforhold + indskrænkning af mulige løsningstypologier/principper.</p> <p>Beskrivelse af fysisk udstrækning og afgravning, marinbiologiske forhold, påvirkning af Natura 2000 udpegningsgrundlag, vandskifte mv.</p>	<p>Spor 3: Interessenter, merværdi og samordning (hvis løsningen har negative påvirkninger, kan der være stærk modstand mod en løsning blandt interessenter)</p>	<p>Ekstern rådgiver</p>

og Københavns Havn samt påvirkning af erhvervs- og fritidssejads samt andre rekreative forhold					

SPOR 6: Second opinion og miljøvurdering

Formål: Second opinion på udvalgte spor og miljøvurdering af ved modningsfasens afslutning

Succeskriterier: At kommunens beslutningstagere kan føle sig betrygget ved produktets indhold ift faglige standarder

Indsatser	Produkt	Afhængigheder	Ansvarlig	Ekstern rådgivning
Fx samfundsøkonomi skal gennemgå second opinion ved konsulent, der ikke har deltaget i modningsprojektet	Second opinion	Spor 1	Anders/Morten	Uafhængig af rådgivere på modningsprojektet
Miljøvurderingen i medfør af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM, dog ikke anlæg), jf. lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018.	Rapport	Kommer an på hvilke dele af modningsprojektet, der skal miljøvurderes	Sara/Anders/Morten	Uafhængig af rådgivere på modningsprojektet

SPOR 7: Samling af konklusioner fra udredning, analyser mv. og evaluering

Formål: Der er leveret grundlag til politisk behandling i de to kommuner. Der er udarbejdet en evaluering.

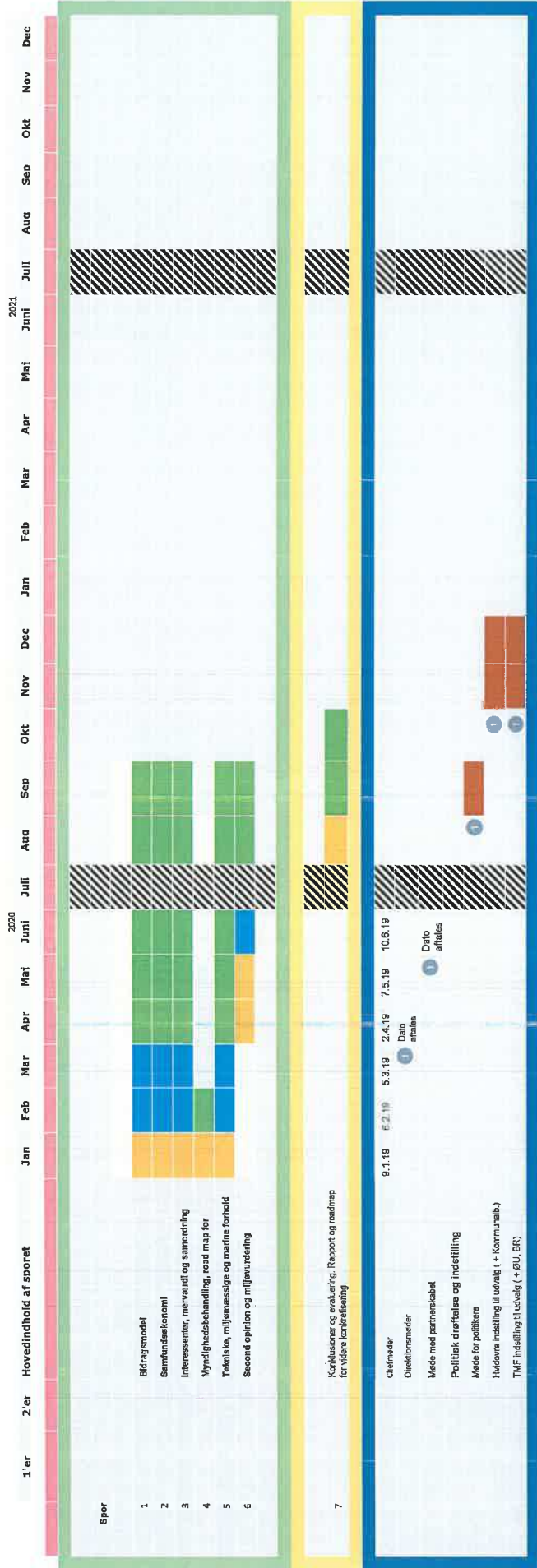
Succeskriterier: Grundlaget er egnet til at træffe beslutning om igangsætte udarbejdelse af konkrete forslag til sikring. Evalueringen skal formidle erfaringerne fra projektet til relevante aktører med interesser i det stigende havvand.

Indsatser	Produkt	Afhængigheder	Ansvarlig	Ekstern inddragelse
Beslutningsgrundlag til politisk behandling i de to kommuner	Indstillinger	Alle spor	Anders Morten	Nej
Evaluering	Katalog	Alle spor	Anders Morten	Nej.

Bilag 2 til samarbejdsaftalen. Tidsplan 2020 Modningsprojekt "Når vandet kommer" Hvidovre - København

Datoer fastsættes senere

Bilag 3 til samarbejdsaftalen

Fordelingsnøgle og budget for modningsprojekt om stormflodssikring, Hvidovre – København (etape 1, jf. samarbejdsaftalen mellem Hvidovre Kommune og Københavns Kommune)

20. november 2019

Sagsnummer
2019-0241463

Dokumentnummer
2019-0241463-16

Hvidovre Kommune og Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen deler udgifter til køb af ekstern bistand til modningsprojektet ligeligt (50 / 50) for så vidt angår den del af udgifterne, der ikke er dækket af støtte fra et partnerskab, "Byerne og det stigende havvand" mellem Real-dania og Miljø- og Fødevarerministeriet.

Projektet har et budget med estimerede udgifter i alt på 3,0 mio. kr. i 2020, hvoraf 1,5 mio. kr. (1,238 efter betaling af fondsmoms) finansieres via støtte fra partnerskabet. De resterende udgifter er på i alt 1,762 mio. kr. i perioden 2020, betales 50/50 mellem Hvidovre Kommune og Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen.

I Københavns Kommune er der afsat midler til formålet i budgetaftalen for 2020 "Klima og Kernevelværd", jf. side 32, aftalepunktet "TM30 Stormflodssikring af København". I Hvidovre Kommune er der afsat midler til formålet i kommunens budgetaftale 2020.

Hvidovre Kommune og Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at kommunerne derudover lægger i alt ca. 2,5 årsværk i modningsprojektet. Det forventes at København står for en større andel af de 2,5 årsværk blandt andet henset til behovet for en juridisk ekspertise om forslag til bidragsmodeller angående en fysisk sikring.

Byens Udvikling
Klima og Byrum
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

